

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra Křesťanské výchovy

Sociální pedagogika

Inovace Mateřského a komunitního centra Kocourek

Bakalářský projekt

Marie Horáková

Vedoucí práce: Mgr. Marcela Fojtíková Roubalová

2012

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně
s využitím uvedených pramenů a literatury.

V Březové nad Svitavou, dne 15. dubna 2012

.....

Podpis autora práce

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucí práce Mgr. Marcele Fojtíkové Roubalové za cenné rady a připomínky, které mi ochotně při psaní projektu poskytla.

Dále děkuji za spolupráci při psaní projektu předsedkyni sdružení Mateřského a komunitního centra Kocourek o.s. Mgr. Kateřině Novotné.

OBSAH

1. Úvod	1
2.1 Co jsou to mateřská centra	3
2.2 Mateřská centra v České Republice - Síť mateřských center a krajské středisko Pardubického kraje	4
2.3 Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s.	5
2.3.1 Zakotvení zařízení v obci.....	6
2.3.2 Lokalizace zařízení	6
2.3.3 Struktura obyvatel, dětí a mládeže v obci	6
2.4 Okolní mateřská centra	7
3.1 Vznik MC Kocourek	8
3.3 Současný stav MC Kocourek	9
3.4 Organizační struktura.....	10
3.5 Právní a legislativní požadavky	10
3.7 Public relations (vztahy s veřejností)	11
3.8 Přehled aktivit	12
3.8.1 Odborná metodická činnost	12
3.8.2 Přehled aktivit pro děti.....	13
3.8.3 Přehled aktivit pro dospělé.....	14
3.8.4 Doprovodné akce MC Kocourek.....	15
3.8.5 Projekty a kampaně MC Kocourek	15
3.9 Swot analýza dosavadního stavu MC Kocourek	16
4.1 Cíl projektu.....	20
4.2 Popis koncepce řešení.....	20
4.3 Personální zabezpečení	21
4.4 Finanční zabezpečení.....	21
4.5 Metodický pokyn a popis k jednotlivým aktivitám.....	22
4.5.1 Cvičení na balančních míčích pro děti	23
4.5.1.1 Cvičení na míčích pro kojence	25

4.5.1.2 Cvičení na míčích pro batolata	27
4.5.1.3 Cvičení na míčích pro děti od 3 do 6 let	29
4.5.2 Aktivity pro děti.....	30
4.5.2.1 Pohybové aktivity.....	31
4.5.2.3 Výtvarná činnost.....	33
4.5.3 Aktivity pro dospělé.....	35
4.5.4 Doprovodná akce	36
4.9 Projekt v praxi a vyhodnocení projektu.....	37
7.1 Graf návštěvnosti MC Kocourek	44
7.2 Fotogalerie MC Kocourek	45

1. ÚVOD

Bakalářský projekt s názvem Inovace Mateřského a komunitního centra Kocourek je začleněn do sféry volnočasových aktivit dětí a dospělých. V dnešní době mohou hrát mateřská centra důležitou roli nejen v životě matky, ale i celé rodiny. Dnešním společenským trendem je vyzdvihování profesionálního uplatnění na úkor rodinné péče o své blízké. Ve chvíli, kdy zůstane rodič doma, aby pečoval o dítě, se velmi mění jeho sociální vazby a kontakty. Postupně se tak může pečující o dítě dostávat do sociální izolace. Mateřská centra zdůrazňují rodičům důležitost mateřství a umožňují možnost potřebného rozvoje a seberealizace.

Projekt je rozdělen do tří částí. První část pojednává o mateřských a rodinných centrech ve všeobecné rovině a vysvětluje jejich úlohu. Od počátku devadesátých let minulého století začalo postupem doby mateřských a rodinných center přibývat, a tak vznikla zastřešující organizace s názvem Síť mateřských center ČR. Zde spadá i Mateřské a komunitní centrum Kocourek, jehož se tento projekt týká.

Druhá kapitola pak podrobněji rozebírá fungování a chod Mateřského a komunitního centra Kocourek, jeho vznik, rozvoj, současný stav, financování i organizační strukturu. Také jsou zde popsány aktivity již výše jmenovaného mateřského centra. Je provedena SWOT analýza sdružení a z ní vyvozený závěr.

Následující třetí kapitola vychází ze SWOT analýzy, která definuje hrozby pro Mateřské centrum Kocourek. Projekt vytváří návrh nového programu a jeho skladby, příklad aktivit, které mohou být využity a ukázkou doprovodné akce. Nová koncepce projektu reaguje na postupné snižování návštěvnosti a vytváří návrh nové koncepce tak, aby byl program pro rodiny s dětmi atraktivnější. Návštěvou Mateřského centra Kocourek získají rodiče přehled o nových možnostech trávení času se svými dětmi. Taktéž mají možnost získat nové postřehy, znalosti a v neposlední řadě také přátele.

Závěrečná fáze projektu navrhuje zpětnou vazbu z důvodu posouzení jeho úspěšnosti a možné životnosti. V průběhu zpracovávání této práce jsem osobně vyzkoušela práci v Mateřském centru Kocourek. Aktivně jsem se účastnila regionálních setkání mateřských center a měla jsem tak možnost získat mnoho nových cenných podnětů i zkušeností.

Po realizaci projektu a jeho vyhodnocení bude následovat revize materiálů a jejich případné doplnění o nové poznatky.

Právě praktická zkušenost z práce pro mateřské centrum vedla k tvorbě nového inovativního programu, který by byl aplikovatelný nejen konkrétně pro Mateřské centrum Kocourek, ale i pro mateřská centra další.

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE CHARAKTERIZUJÍCÍ MATEŘSKÁ CENTRA

Prostředí, ve kterém tráví děti volný čas, je velmi různorodé. Může to být domov, škola, různé společenské organizace a instituce. Kvalitní výchova dětí ve volném čase má výrazný preventivní význam.¹ Lidé, kteří se chtějí angažovat ve volnočasových aktivitách dětí a mládeže, se musí nejprve sami zamyslet nad tím, jaké cílové skupině se chtějí věnovat. Tato kapitola je věnována mateřskému centru. Co je to mateřské centrum, proč vzniklo a jakou má úlohu v naší společnosti. V mateřských, rodinných a komunitních centrech je činnost organizací obdobná, pro jednotnost budeme používat termín mateřské centrum.

2.1 CO JSOU TO MATEŘSKÁ CENTRA

Volný čas je dnes daleko rozmanitěji tráven a volněji vybírán z mnoha širších možných alternativ podle vlastního výběru.²

Mateřská a následně rodičovská dovolená je pro matku určitým zlomem v jejím životě. Termín dovolená se zdá být z dnešního hlediska trochu zavádějící. Ovšem jeho původ je odvozen od faktu, že po dobu starání se o dítě je rodič uvolněn, tedy dovolen, z pracovního poměru. Pro matku není tento čas dovolená, z klasického hlediska odpočinku od pracovního procesu v zaměstnání. Celodenní péči o dítě se matka dostává do sociální izolace. Kontakty, které udržovala před těhotenstvím a aktivity, kterým se dříve věnovala, jsou často odsunuty do pozadí, neboť centrem pozornosti se v tomto období stává pochopitelně dítě. Většina lidí má ale potřebu sdílení a setkávání se s ostatními lidmi. Mateřská centra (dále jen MC) jsou ideálním prostorem k setkávání, sdílení společných hodnot, zájmu o matku, otce, dítě i jejich okolí. Je to místo, kde mateřství a rodičovství je přirozený čin. Mateřské centrum nabízí společenství stejných skupin, a zároveň je prostorem pro možnou seberealizaci. Nejdůležitější funkcí MC je přátelství a podpora skupiny. Většina maminek do MC přichází v době, kdy si začínají uvědomovat potřebu jiného kontaktu, než je jen kontakt s dítětem. MC je místem, kde mohou představit své dovednosti na veřejnosti a odkrývá někdy skrytou hodnotu a důležitost mateřství. MC vytváří komunitu, která má společný smysl a tvoří určité sociální vazby mezi zúčastněnými. Jsou často tvořena lidmi žijícími ve společné lokalitě a mohou tak reagovat na akutní potíže nejen příchozích rodičů a

¹Srov. PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha : Portál, 2002. str 14.

²Srov. LANGMEIER, J. – KREJČÍKOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha : Grada, 2006. str.176.

děti, ale i na společné potíže dané lokality, které se rodin týkají a jsou tak mostem k účasti občanů na životě a rozvoji komunity. MC nabízí rodičům prostor k jejich seberozvoji a přípravě na budoucí návrat do zaměstnání. Mohou nabízet kurzy univerzální znalosti, kam patří práce na PC, znalost cizích jazyků, či kurzy, které ženám pomohou orientovat se v pracovně-právní problematice. Centra se od sebe navzájem liší svou atmosférou i činností podle toho, jaké maminky se na jeho životě podílejí a v jakém prostředí se centrum nachází. Rodiče přichází do centra přirozeně také díky pestré nabídce programů pro děti. Je důležité, aby mateřská centra reagovala na poptávku a zájem rodičů a také dětí.³

MC je místem, kde se mohou navzájem setkávat rodiče a jejich děti. Vytváří prostor, kde jsou děti vítány, mohou se rozvíjet po boku svých vrstevníků, učí se toleranci kolektivu a vidí svou maminku v jiné roli než v domácnosti.⁴

2.2 MATEŘSKÁ CENTRA V ČESKÉ REPUBLICE - SÍŤ MATEŘSKÝCH CENTER A KRAJSKÉ STŘEDISKO PARDUBICKÉHO KRAJE

Mateřská centra působí v České republice od roku 1992. Občanské sdružení Sít mateřských center vzniklo v roce 2001 na základě potřeby mateřských center, která vyplynula ze zkušeností jejich dlouhodobé spolupráce.⁵

Každé registrované MC se může přidat do Sítě mateřských center nebo nově, do Unie mateřských center. Ve své práci představím pouze Sít mateřských center, která má delší historii a právě jejímž členem je i Mateřské a komunitní centrum Kocourek, o.s. V Síti mateřských center je zaregistrováno 344 členských center a k 31.12.2010 je to 24 členských center v Pardubickém kraji. Sít mateřských center má krajská střediska v čele s koordinátorkou. Pro Pardubický kraj je koordinátorka paní Petra Benešová. Krajská střediska nabízejí větší dostupnost vzdělávání pro MC, posílení spolupráce nejen mezi centry, ale i s krajskými úřady a dalšími organizacemi na úrovni krajů.⁶ Krajská střediska uskutečňují regionální setkání, za rok 2010 byla uskutečněna v Pardubickém kraji tři regionální setkání, kde se probírají změny, které MC čekají, vzniklé problémy, ale také zkušenosti, postřehy a úspěchy jednotlivých MC. Setkání je na přátelské úrovni, kde se

³DZIAMOVÁ, V. *Mateřská centra jako místa rozvoje* [online]. 2006, [cit. 2011-10-15]. Dostupné z: <www.pracearodina.cz>.

⁴NOVOTNÁ, K. *Výroční zpráva za rok 2007*. Březová nad Svitavou : Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2007. str 2.

⁵KOLEKTIV AUTORŮ. *Výroční zpráva 2010*. Sít Mateřských center, 2011. 27 s.

⁶KOLEKTIV AUTORŮ. *Výroční zpráva 2010*. Sít Mateřských center, 2011.27 s.

mohou nová centra zapojit a získat kontakty s ostatními organizacemi. Každým měsícem vychází Krakolisty, což jsou informace krajských koordinátorek o činnosti krajského střediska.

Pro rok 2010 Síť mateřských center nabízela:

Projekty - Projekt na základní činnost sítě MC, Projekt na podporu činnosti jednotlivých MC, Šance rodině i zaměstnání, Krok k zaměstnání, Krok za krokem a Vzdělávací program neziskového sektoru v Jihomoravském kraji. Kampaně zaměřené na zdravý život ve zdravém prostředí - Masopust, Národní týden manželství, Vzájemně spolu, Vícegenerační soužití, Táta dnes frčí. Kampaně spojené s lobováním - Spolu u kulatého stolu, Přijďte pobejt!, Město pro děti. Společnost přátelská rodině - Obec přátelská rodině.⁷

Síť mateřských center vydává publikace Bulletin Půl na půl, který obsahuje informace o uskutečněných kampaních, články z činností různých center, informace o problematice financování a novinky ze sociální sféry.

2.3 MATEŘSKÉ A KOMUNITNÍ CENTRUM KOCOUREK O.S.

Mateřské a komunitní centrum Kocourek, o.s. (dále jen MC Kocourek), působí ve městě Březová nad Svitavou jako jediná organizace zaměřená na rodiny s dětmi od nejtělejšího věku dítěte. MC Kocourek je zřizován podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, má zřizovací listinu ze dne 10.5.2007 s identifikačním číslem 28557085 u Ministerstva vnitra, práce a sociálních věcí.⁸

MC Kocourek bylo založeno na principu rodinné svépomoci a dobrovolnické práci.⁹

Jeho sídlo je Luční 292, 569 02 Březová nad Svitavou, pracoviště je na Farním úřadě na adrese Farní 76, 569 02 Březová nad Svitavou, kde má MC Kocourek pronajaté přízemí a zahradu. MC Kocourek bylo založeno v roce 2007 a toho roku nemělo žádné zaměstnance. Fungovalo jen na dobrovolnosti aktivních rodičů. V současné době se každý měsíc vytváří bohatý program jak pro děti, tak i pro maminky. MC Kocourek je členem Sítě mateřských center a spadá pod region Pardubického kraje.

⁷KOLEKTIV AUTORŮ. *Výroční zpráva 2010*. Síť Mateřských center, 2011.27 s.

⁸*Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s.* [online]. rok neuveden, [cit. 2011-12-08]. Dostupné z: <www.mckocourek.eu>.

⁹NOVOTNÁ, K. *Výroční zpráva za rok 2008*. Březová nad Svitavou : Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2008. Str 1.

2.3.1 ZAKOTVENÍ ZAŘÍZENÍ V OBCI

MC Kocourek je sdružení, které se ve spolupráci s kulturní komisí města, Sdružením dobrovolných hasičů, Městskou knihovnou a informačním centrem, Základní školou a Tělovýchovnou jednotou Sokol podílí na mnoha akcích ve městě Březová nad Svitavou. Není zaměřeno jen na děti předškolního a mladšího školního věku, ale na různé věkové skupiny. Pamatuje také na občany, kteří jsou v tíživé situaci nebo osamoceny v domově pro seniory. Důležitou roli ve městě Březová nad Svitavou hrají i ostatní sdružení, která si navzájem vypomáhají při společenských akcích a brigádách. Nově MC Kocourek spolupracuje s OSPOD - organizace sociálně-právní ochrany dětí ve Svitavách.

2.3.2 LOKALIZACE ZAŘÍZENÍ

Město Březová nad Svitavou, kde se MC Kocourek nachází, patří do Pardubického kraje. To leží 15 km jižně od okresního města Svitavy v údolí řeky Svitavy. Město leží na levém břehu řeky Svitavy. Přes město Březová nad Svitavou vede hlavní státní silnice I/43 Svitavy - Brno a také zde vede železniční trať. Geograficky krajina patří k Českomoravské vrchovině, která sahá severně až k Sázavě.¹⁰ Do MC Kocourek je dobrá dostupnost i z okolních vesnic. Březová nad Svitavou slouží jako spádová oblast pro Holní Hynčinu a Pohledy.

2.3.3 STRUKTURA OBYVATEL, DĚTÍ A MLÁDEŽE V OBCI

Dle evidence obyvatel, žije ke dni 31. 11. 2011 v městě Březová nad Svitavou 1731 obyvatel.¹¹ V roce 2004 zde proběhla rozsáhlá výstavba rodinných domů, kdy město získalo mnoho mladých rodin s dětmi z vedlejších měst a obcí. V místní mateřské škole je kapacita 75 dětí a vždy začátkem roku je plně obsazena. Mateřská škola má pro nynější potřebu města malou kapacitu a není schopna uspokojit všechny žadatele o umístění do mateřské školy. Základní škola Březová nad Svitavou má kapacitu 240 žáků a školní družinu s kapacitou 50 žáků. Ve školním roce 2011/2012 školu navštěvuje na prvním stupni 112 žáků a na druhém stupni je to 92 žáků.¹²

¹⁰Srov. VAŇEK, O. *O historii a současnosti města Březová nad Svitavou*. Lytomyšl : HRG, 2004, str.80.

¹¹*Občasník Březová nad Svitavou 4/2011* [online]. 2012 [cit.2011-10-22] Dostupný z: <www.brezova.cz>.

¹²*Základní škola Březová nad Svitavou* [online]. 2012 [cit. 2011-11-24] Dostupný z: <www.zsbrezova.cz>.

2.4 OKOLNÍ MATEŘSKÁ CENTRA

Nejbližší a největší organizace, která je zaměřena na rodiny s dětmi je Mateřské a rodinné centrum Krůček, sídlící v okresním městě Svitavy, vzdálené od MC Kocourek asi 15 km. Posláním MC Krůček je být centrem komunitním a integračním, výchovným a vzdělávacím, informačním, poradenským a multigeneračním pro rodiny s malými dětmi. Pro svoji návštěvnost a činnost má MC Krůček otevřeno každý den v týdnu a má svůj pravidelný program. Dále se zaměřuje na nepravidelné akce pro rodiny a veřejnost (př. Dětský den, Svatomartinský pochod), akce o prázdninách a víkendech, vzdělávání matek a rodičů a také poradny sociální, psychologické, laktační. Zapojují se do nejrůznějších projektů vyhlášených Sítí mateřských center např. Táta dnes frčí, S kočárky bez bariér aj. Činnost MC Krůček je velice různorodá a aktivity nejsou zaměřeny jen na děti, ale i na rodiče (arteterapie, cvičení pro ženy- rehabilitační, pro těhotné).¹³

MC Krůček navštěvují také maminky z okolí Svitav. Zde ovšem hraje důležitou roli dostupnost do Svitav hromadnou dopravou, kdy cestování s dětmi v prostředcích hromadné dopravy je mnohdy velmi náročné, anebo musí mít rodič možnost použít vlastní automobil.

¹³*Mateřské a rodinné centrum Krůček Svitavy* [online]. 2012 [cit. 2011-02-15] Dostupný z: <www.mateřskéarodinnecentrumkrucek.webnode.cz>.

3. MATEŘSKÉ A KOMUNITNÍ CENTRUM KOCOUREK O.S. – VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV ZAŘÍZENÍ

Mateřské a komunitní centrum Kocourek, o.s. funguje jako samostatné občanské sdružení podle právní legislativy a je provozovatelem Mateřského centra Kocourek.

V následující kapitole bude podrobně popsán chod MC Kocourek, a to vznik, jeho vývoj, současný stav a organizační struktura. Poté ujasníme právní a legislativní požadavky, odkud se získávají finanční prostředky na celý chod organizace, ujasníme si jaké má MC Kocourek vztahy s veřejností a podrobně popíšeme aktivity, které nabízí svým návštěvníkům.

3.1 VZNIK MC KOCOUREK

MC Kocourek vznikl jako občanské sdružení dle zákona sb. 83/ 1990. Občanské sdružení je sdružení právnických a fyzických osob, které vzniká za účelem realizace společného zájmu.¹⁴ MC Kocourek vzniklo roku 2007.

Ve městě Březová nad Svitavou proběhla rozsáhlá výstavba rodinných domů, kde se přistěhovalo mnoho mladých rodin, a proto také vzniklo MC Kocourek jako jedna z příležitostí, setkávat se a navzájem se poznat. Při vzniku MC Kocourek hrála také velkou roli absence dětských hřišť jako míst pro setkávání rodin v tomto městě. Motivací pro vznik MC Kocourek byla jiná mateřská centra fungující v Pardubickém kraji, a to zejména MC Krůček - Svitavy a Rodinné centrum Litomyšl. První centrum bylo motivací pro jeho blízkost, druhé centrum bylo motivací, protože je centrem, kde primárně působí krajská koordinátorka Pardubického kraje, paní Petra Benešová. Krajská koordinátorka byla při vzniku velmi důležitá, protože bez její zkušenosti se zakládáním a rozbíháním chodu MC Kocourek, by se vše dařilo mnohem pomaleji a hůř. Během prvních let využilo předsednictvo MC Kocourek mnohokrát poradní činnost krajské koordinátorky a byla jim velkým přínosem.

¹⁴Neziskovky.cz [online]. 2012 [cit.2011-12-27] Dostupný z: <www.neziskovky.cz>.

3.2 VÝVOJ MC KOCOUREK

Zpočátku MC Kocourek fungovalo na principu dobrovolnosti a finanční podpoře od dárců. MC Kocourek bylo otevřeno dva dny v týdnu, jen o prázdninách je provoz omezen, a to na jeden den v týdnu. Od roku 2010 probíhá tělocvik s Kocourkem, kdy MC Kocourek má pronajatou tělocvičnu místní základní školy. S postupnými požadavky návštěvníků a získáváním dotací a grantů, se z dobrovolníků stali zaměstnanci. Důležitou složkou pro občanská sdružení jsou členové. Podmínkou členství je souhlas se stanovami MC Kocourek, vyjádřený v písemné přihlášce, podpora jeho cílů a činností, důstojné jednání a reprezentování MC Kocourek a zaplacení členského příspěvku 150,-Kč. Členství se vztahuje na celou rodinu.

Výhody v členství:

- Zdarma průkazka do Městské knihovny Březová nad Svitavou
- Drobné dárky dětem k narozeninám
- Slevy na akce pořádané MC (zájezdy, dopravní hřiště, bazén aj.)
- Sleva v Cyklo Mirva Svitavy
- Sleva na masáže u pana Michala Novotného

3.3 SOUČASNÝ STAV MC KOCOUREK

Od roku 2012 má MC Kocourek otevřeno 5,5 hodin týdně a to jen jeden den v týdnu na dopoledne a odpoledne a 1 hodinu pronajatou místní tělocvičnu základní školy. Toto opatření bylo po dobu měsíců ledna až března, a to zejména z důvodu nejistoty financování. Na měsíc duben až prosinec je otevírací doba pevně stanovena na dva dny v týdnu a to 7,5 hodiny. Realizace závisí na uznání grantu, o který MC Kocourek každým rokem žádá.

V letošním roce MC Kocourek rozšířilo působení také o Street dance studio X-Zone. Jedná se o taneční skupiny pod vedením zkušeného tanečního lektora. Street dance je vlastně „pouliční“ tanec, který vyhledává převážně mládež. V současné době má X-Zone tři skupiny - děti do 10 let, děti od 10 do 15 let a nad 15 let. Tímto krokem se MC Kocourek může více přiblížit veřejnosti a hlavně mladým lidem. Tato složka činnosti organizace je převážně v její komunitní oblasti. Členové X-Zone se ovšem musejí také podílet na chodu organizace a to včetně brigád a pořádaných akcí.

3.4 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Nejvyšším orgánem občanského sdružení MC Kocourek je valná hromada (členská schůze). Jednání valné hromady řídí předseda nebo jiný pověřený člen představenstva. Valná hromada má za úkol volit a odvolávat členy představenstva, volí nebo odvolává členy kontrolní komise, bere na vědomí rozpočet MC Kocourek a roční účetní uzávěrku, projednává zprávy představenstva a kontrolu účtu o činnosti organizace za minulé období, zveřejňuje výroční zprávu sdružení v prostorách MC Kocourek a rozhoduje o stanovení výše a termínu plateb členských příspěvků.¹⁵

MC Kocourek má jeden velký provozní projekt s názvem MC Kocourek. V rámci tohoto projektu se rozvíjí další organizační struktura. Je zaměstnán koordinátor projektu, který má na starosti řízení celého projektu. Zaměstnanci MC Kocourek jsou čtyři lektorky na pravidelné aktivity, dva lektoři na besedy, jeden zaměstnanec na úklid a účetní na dohodu o provedení práce. MC Kocourek má nedostatečnou finanční rezervu, proto je v lednu až březnu nastaven „krizový plán“. Jedná se o zkrácení otevírací doby tak, aby bylo únosné ho dělat na dobrovolnické bázi. Zaměstnán je jen koordinátor. Ostatní pracují dobrovolně.

3.5 PRÁVNÍ A LEGISLATIVNÍ POŽADAVKY

Občanské sdružení je sdružením fyzických i právnických osob, které mají společný zájem, pro jehož uskutečnění je vhodné a praktické spojit svou činnost a popřípadě i finanční prostředky. Návrh na registraci spolu se stanovami sdružení, ve kterém je vymezen pozitivní účel činnosti, musí podat nejméně tři občané České Republiky u civilně správního úseku ministerstva vnitra.¹⁶ Sdružení se ustanovují podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Stanovy musí obsahovat: název a sídlo organizace, předmět činnosti, cíl a způsob činnosti, členství, práva povinnosti členů, orgány sdružení, hospodaření a závěrečná ustanovení.¹⁷

¹⁵Stanovy občanského sdružení s názvem Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s. [online]. 2012 [cit. 2012-01-10] Dostupný z: <www.mckocourek.eu>.

¹⁶Srov. TOMEŠ, I. a kolektiv. *Sociální správa*. 1. vyd. Praha : Portál, 2002. str. 266.

¹⁷I. kongres mateřských center. *Sborník, Jak začít Mozaika zkušeností mateřských center*, Praha : Pražské matky, 1998.

3.6 FINANČNÍ ZDROJE ZAŘÍZENÍ A ZÁKLADNÍ ÚDAJE O HOSPODAŘENÍ

Základní projekt v MC Kocourek je provozní projekt s názvem MC Kocourek. Tento projekt je kofinancován Ministerstvem práce a sociálních věcí, Pardubickým krajem, územně správním celkem městem Březová nad Svitavou, vlastními zdroji z činností, členskými příspěvky a sponzorskými dary.

MC Kocourek hospodaří s movitým i nemovitým majetkem. MC Kocourek hospodaří na vlastní účet a vede samostatné podvojně účetnictví. Hospodaření s majetkem se řídí obecně závaznými právními předpisy, vlastními stanovami a rozpočtem schváleným představenstvem na příslušné období.¹⁸

Financování za rok 2011

Náklady na provoz MC Kocourek celkem.....	152 699 Kč
Dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.....	105 190 Kč
Dotace z KÚ Pardubického kraje.....	15 000 Kč
Dotace z USC- Březová nad Svitavou.....	9 088 Kč
Peněžité dary.....	1 350 Kč
Tržby z prodeje služeb.....	22 071 Kč

Za období 2011 byly všechny granty vyčerpány v plné výši.¹⁹

3.7 PUBLIC RELATIONS (VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ)

Prezentace činnosti je pro občanské sdružení velmi důležitou částí. Jedná o to, jak dát veřejnosti vědět, že zde organizace působí, jaké aktivity vykonává a jak se na ní mohou ostatní podílet. Pokud chce organizace získávat finanční prostředky od dárců, musí také umět „prodat“ své aktivity.

¹⁸Stanovy občanského sdružení s názvem Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s. [online]. 2012 [cit. 2012-01-10] Dostupný z: <www.mckocourek.eu>.

¹⁹ NOVOTNÁ, K. *Vyúčtování grantu poskytnutého na podporu programů sociálních věcí z rozpočtu Pardubického kraje pro rok 2011*. Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2012.

Činnost MC Kocourek prezentuje sdružení následujícími způsoby :

- elektronicky v podobě vlastních internetových stránek (www.mckocourek.cz), kde je každý měsíc vkládán aktuální program a podle potřeby nové aktuality pro zájemce, kteří navštěvují MC Kocourek
- internetové stránky města Březová nad Svitavou (www.brezova.cz), aktualizace nového měsíčního program
- internetové stránky Východní Čechy (www.vychodni-cechy.info), kde jsou publikovány jednorázové akce, na které zve MC Kocourek
- rozesílání měsíčního programu a aktualit pomocí emailu osobám, které mají o dané aktuality zájem.
- tištěné plakáty a pozvánky na jednorázové akce a měsíční program, které se vylepují na vývěsky ve městě Březová nad Svitavou, do Mateřské školy, knihovny a do okolních obcí
- nástěnka za výlohou místního obchodu, která se každým měsícem mění.
- články o činnosti a připravovaných akcích v místním tisku Březovský Občasník
- ústní formou pozvání do MC Kocourek prezentovaných na jiných kulturních akcích.

3.8 PŘEHLED AKTIVIT

Velkou roli při přípravě programu v MC Kocourek hrají děti a jejich rodiče, pro které je připravován nejrůznější program pro jejich rozvoj. Všechna mateřská centra připravují program podle svých možností, ale se stejným cílem. První, na koho se při tvorbě myslí, jsou děti. MC Kocourek vytváří bohatý program jak pro rodiny s dětmi, tak pro dospělé. Podrobněji si popíšeme program, který MC nabízí. Program je rozdělen na přehled aktivit pro děti, přehled aktivit pro dospělé, doprovodné akce MC Kocourek a projekty MC Kocourek.

3.8.1 ODBORNÁ METODICKÁ ČINNOST

Všechny aktivity, které MC Kocourek nabízí, jsou vhodně rozděleny tak, aby pozitivně působily na vývoj dítěte a na rozvoj základních dovedností. Zaměřujeme se na

rozvoj jemné, hrubé motoriky, rozvoj celkové pohyblivosti, hybnosti, rozvoj smyslů a řeči dítěte a sociálních vazeb.

V rámci programů jde nejen o motorický rozvoj dítěte, ale také se vždy rozvíjejí tři vztahové složky, které jsou nezbytné pro zdravý rozvoj nejen dětí, ale celé rodiny:

- Rodič – dítě – posiluje se vzájemný vztah společně stráveným časem, rodič se aktivně zapojuje do činností a také má možnost bezprostřední reakce na dané situace u dítěte.
- Dítě-dítě – rozvíjení komunikačních dovedností mezi vrstevníky, noví kamarádi
- Rodič – rodič – rodiče, kteří se zde nalézají ve stejné životní fázi, tedy při starání se o děti, mají možnost sdílet své zkušenosti, navazovat nová přátelství

Posilováním těchto přirozených vztahů dochází k většímu zapojení a zakotvení rodin do komunity ve městě a děti mají možnost vytvářet si kladný vztah k místu bydlení již od útlého věku.²⁰

3.8.2 PŘEHLED AKTIVIT PRO DĚTI

➤ Sluníčkové dopoledne pro nejmenší

Program je zaměřen na nejmenší děti a to od 0 do 3 let. Do programu jsou zařazeny činnosti, které podporují pozitivní vývoj dítěte, jako je kontakt s dalšími dětmi, společný tanec, zpěv, cvičení a tvoření. MC Kocourek má zkušenost, že program navštěvují maminky s dětmi od šestého měsíce věku dítěte. Lektorka, která tento program vede, pravidelně navštěvuje kurzy zaměřené na volnočasové aktivity dětí.

➤ Hrátky s Kocourkem

Děti si hrají s kocourkem v podobě tančení, zpívání, opičí dráhy a cvičení na balónech. Děti, které jsou tvořivější, si mohou s lektorkou vytvářet svá ojedinělá díla. Hrátky s Kocourkem jsou určeny pro děti od 2 let.

➤ Tělocvik s Kocourkem

Je pravidelně jednou týdně v místní tělocvičně Základní školy Březová nad Svitavou. Je určen pro děti od dvou let. Je využíván hlavně v zimních měsících, kdy děti nemají možnost pohybu venku. Využívá se hlavně velkého prostoru, který je k dispozici a hrají

²⁰ NOVOTNÁ, K. *Žádost o příspěvek od Ministerstva práce a sociálních věcí pro rok 2012*. Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2011

se nejrůznější hry, děti překonávají překážkové dráhy. Pro menší děti je v tělocvičně připraven koutek s hračky.

➤ Tvořivé dílničky

Děti si s pomocí lektorky a rodičů vytváří své vlastní výrobky. Nejčastějším materiálem na tvoření je papír, dále nejrůznější barvy, látky, provázky.

3.8.3 PŘEHLED AKTIVIT PRO DOSPĚLÉ

➤ Tvořivé dílničky speciál

Vytváří se různě zajímavé výrobky za pomoci výtvarných technik jako je např. kresba na textil, decoupage, drátkování, aj. Ve spolupráci s místní Základní školou Březová nad Svitavou se před velikonoce a vánocemi pořádají dílničky pro dospělé ve školní družině. MC Kocourek začalo nově spolupracovat s Domem dětí a mládeže v České Třebové, kam se jezdí v rámci výletu vlakem za tvořením. Hlídaní pro děti je vždy během dílniček zajištěno.

➤ Besedy

Besedy jsou především určeny pro dospělé. Hlídaní dětí je vždy zajištěno.

Příklad besed, které již v MC Kocourek proběhly.

- První pomoc u dětí
- Návrat po mateřské dovolené do zaměstnání
- Co nám tělo říká
- Čoko nebo jablíčko
- Odklad školní docházky
- Hledám práci
- Zdravé přebalování

➤ Předporodní kurzy

Jsou nově v nabídce činností MC Kocourek, pro případné zájemce.

3.8.4 DOPROVODNÉ AKCE MC KOCOUREK

Doprovodné akce MC Kocourek rozdělíme na dvě části. První jsou jednorázové akce, které pořádá jen MC Kocourek. A druhá část jsou jednorázové akce, které jsou pořádány ve spolupráci s Kulturní komisí města Březová nad Svitavou.

Akce pořádané MC Kocourek

- Pirátský sedmiboj
- Den otců
- Společný autobusový zájezd – místo vybírají rodiče
- Menší výlety s vlastní dopravou – např. na dopravní hřiště ve Svitavách, výstavy a podobně
- Rodinné dopoledne na ranči Hidalgo Radiměř
- Vánoční a velikonoční dílničky

Akce pořádané MC Kocourek s Kulturní komisí města Březová nad Svitavou

- Dětský karneval
- Den země
- Den dětí
- Drakiáda
- Mikulášská nadílka

3.8.5 PROJEKTY A KAMPAŇ MC KOCOUREK

MC kocourek má za sebou úspěšné projekty, které byly financovány za podpory nadace VIA z programu Procter & Gamble pro mateřská centra, který byl zaměřen na zlepšení tepelné pohody v místnosti²¹ a projekt z roku 2008 s názvem Kocourkova zahrada, který byl financován z nadace NROS se sbírkového projektu POMOZTE DĚTEM!, v rámci něhož bylo postaveno dětské hřiště.²²

Kampaně, do kterých se MC Kocourek zapojilo, jsou vyhlašovány Sítí mateřských center. Do vyhlášených kampaní se může zapojit kterékoliv centrum. Síť MC má pak

²¹NOVOTNÁ, K. *Výroční zpráva za rok 2008*. Březová nad Svitavou : Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2008.

²²Informace získaná na základě rozhovoru s předsedkyní sdružení MC Kocourek, p. Mgr. Kateřina Novotná, dne 14.1.2012 v Březové nad Svitavou.

jednotnou propagaci těchto akcí. Pro centrum je to přínosné zejména z hlediska propagace aktivit. Pro všechny centra jako celek je pozitivním hlediskem zejména to, že lze ukázat sílu potenciálu, která je v mateřských centrech.

Poslední celorepublikové kampaně pořádané Sítí mateřských center v ČR, do kterých se zapojilo i MC Kocourek

- Poznej svět v mateřských centrech- Bulharsko 11-10-10
- Národní týden manželství 2012
- Rodičovská dovolená - období růstu
- Koralkyáda

3.9 SWOT ANALÝZA DOSAVADNÍHO STAVU MC KOCOUREK

Ke zhodnocení dočasného stavu a činnosti MC kocourek poslouží Swot analýza. Umožní shrnout údaje, které jsou uvedeny ve druhé kapitole a učinit z ní závěr.

Při sestavování Swot analýzy jsem čerpala z poznatků a zápisu z rozšířené schůzky představenstva s koordinátorem z 6.9.2011.

SILNÉ STRÁNKY:
-dobrá dostupnost a poloha mateřského centra (centrum města, klidné a pěkné prostředí)
-rozlehlá zahrada s dětským hřištěm
-věková různorodost zaměstnanců a dobrá spolupráce
-stávající finanční zdroj
-spolupráce s ostatními organizacemi v obci
-dostatečný prostor pro pravidelnou činnost s vyhovujícím zařízením (hračky, výtvarné potřeby, didaktické pomůcky aj.)
SLABÉ STRÁNKY:
-klesající návštěvnost a každým rokem méně členských rodin

-málo matek, které se podílejí na chodu a vytváření programu MC
-pasivní členové předsednictva
-nekonají se pravidelné schůzky představenstva a zaměstnanců
-financování
PŘÍLEŽITOSTI:
-stálý nárůst populace v obci
-vzdělávání lektorů
-spolupráce s širokou veřejností
-zapojení matek a studentů pedagogických škol do jednorázových akcí
HROZBA:
-nestálí pracovníci
-málo dobrovolníků
-výměna dosavadního faráře
-stálé klesání návštěvnosti
-nejistota financování z důvodu soustavné klesající tendence finančních normativů pro neziskové organizace

Závěr Swot analýzy:

Z uvedené SWOT analýzy vyplývá, že jednou ze slabých stránek MC Kocourek je klesající návštěvnost a méně členských rodin v MC Kocourek. Tento problém může výrazně ohrozit chod celého MC Kocourek, protože centrum je občanské sdružení, které je také závislé na členech. I když z grafu návštěvnosti vyplývá, že průměrná návštěvnost rodin na aktivitu je na místní podmínky velká, jedná se stále o průměr, který určují jednorázové akce, jako je dětský den, karneval aj. Roku 2007- 2008 jsou v grafu zaznamenány pouze členské rodiny, z důvodu nesledování průměrné návštěvnosti. Graf návštěvnosti viz příloha.

Problém s klesající návštěvností a úbytkem členských rodin bych chtěla poukázat řešením v třetí kapitole praktická část projektu.

Mateřská centra jsou velmi často zakládána jako občanská sdružení, která ve většině případů zakládají sami matky na mateřské dovolené. Maminky si mezi sebou vytvoří svůj tým a snaží se vybudovat pro své okolí místo pro vzájemné setkávání maminek s dětmi. Samostatný vznik a chod celého centra je zpočátku závislý na dobrovolnicích.

MC Kocourek také takto vznikl. Tým maminek, které se rozhodly vybudovat ve městě Březová nad Svitavou své mateřské centrum našlo vhodné prostory a začaly realizovat svoje plány. Velkou výhodou i nevýhodou jsou prostory, které má MC Kocourek k dispozici, je pronájem. Jedná se o místní farní úřad, kde jsou dostačující prostory s velkou zahradou, na které je umístěno rozsáhlé dětské hřiště. Nevýhodou těchto prostor je to, že budova je staršího typu a v zimním období, kdy je velký mráz, není možno místnosti dostatečně vytopit. Z tohoto důvodu musí být MC Kocourek někdy v zimním období uzavřeno.

Tým maminek, které založily MC Kocourek se již vrátily zpět do práce, a proto je potřeba motivovat nové maminky, které by měly zájem o spolupráci na celém chodu MC Kocourek.

V dnešní době je velkou nejistotou pro občanské sdružení financování. Pro získávání dotací od Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) musí být každým rokem vypracovaný grant s žádostí o finanční příspěvek. MC Kocourek pro rok 2012 získal finanční dotaci, ale zároveň se zavázal pro splnění projektu, který předložil v žádosti o dotaci. Finanční prostředky od MPSV mohou pokrývat maximálně 70% krytí projektu. Je

nutné tedy hledat kofinancování z jiných zdrojů. Čím více peněz od MPSV MC Kocourek získá, tím více musí získat peněz na dofinancování. MC Kocourek získává finanční prostředky ještě z dotací od Krajského úřadu Pardubického kraje, od Města Březová nad Svitavou, z vlastních zdrojů získaných z členských příspěvků, ze vstupného na jednorázové akce a z darů.

4. PRAKTICKÁ ČÁST PROJEKTU

V třetí kapitole je předložen projekt Inovace Mateřského a komunitního centra Kocourek o.s. Projekt se zaměřuje na rozšíření programové náplně a aktivit MC Kocourek.

4.1 CÍL PROJEKTU

Cílem projektu je vytvořit návrh nového programu s ukázkami aktivit, které se mohou zařadit do současného programu MC Kocourek, včetně jednorázové akce. Tento projekt bude sloužit pro:

- koordinátora a lektory, jako nový návrh oživení programu a jako metodický materiál pro vedoucí programu
- maminkám, které navštěvují MC Kocourek a chtějí se nějakým způsobem zapojit do dění centra a zároveň poslouží jako inspirace
- novým maminkám, přicházejících do mateřského centra, které se chtějí seznámit s aktivitami mateřských center

V rámci tohoto projektu vznikne nová koncepce, která bude přístupná nejen lektorům, ale i rodičům. Tento krok by měl přispět k jasnějšímu zařazení aktivit MC Kocourek a tím pádem lepší orientaci rodičů v programu a lekcích. Nové oživení a zkvalitnění programu může přilákat k návštěvě MC Kocourek další nové rodiny.

4.2 POPIS KONCEPCE ŘEŠENÍ

Projekt je řešen ve třech blocích

1. cvičení na balančních míčích pro děti- jedná se o vytvoření nového programu pro MC Kocourek s ohledem na kojence, batolata a předškoláky. Program je vytvořen tak, aby sloužil k získání informací o motorickém vývoji dítěte do předškolního věku, pravidlech o cvičení s dítětem. Cviky jsou rozděleny pro kojence, batolata a předškoláky. U cvičení je i ukázka časového harmonogramu pro daný program.
2. pro dosavadní program MC Kocourek je v projektu připravena ukázka aktivit. Aktivity jsou rozděleny na dvě části. Aktivity pro děti, zaměřené na pohybovou aktivitu, výtvarnou činnost a aktivity pro dospělé. Aktivity jsou zaměřeny na zkvalitnění programové náplně.

3. doprovodná akce vytvořena za účelem propagace MC Kocourek, vzájemnou spoluprací s místní organizací a s hlavním cílem rodinné soudržnosti.

4.3 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

V tomto projektu se vychází ze stávajícího personálního zabezpečení. Tedy, vedení řídí koordinátor mateřského centra, který se stará o řízení celého projektu, zahrnutí materiálů a témat do programu, propagace a distribuce materiálů, schůzky pracovního týmu, spolupráce s ostatními organizacemi při realizaci jednorázových akcí.

Samotná realizace programu je na aktivizačním pracovníkovi, někdy označeném jako lektor. Aktivizační pracovník spolupracuje s koordinátorem projektu na zařazení jednotlivých aktivit do programu, realizuje samotné aktivity s rodiči a dětmi.

Dobrovolníci, kteří se podílejí svými silami na chodu MC Kocourek a doprovodných akcích. Dobrovolníky je stále nutné vyhledávat a motivovat pro dobrovolnou činnost. Nabízení možnosti dobrovolného zapojení bude uváděno na letácích a materiálech o činnosti MC Kocourek.

4.4 FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ

Projekt vychází ze stávajících zdrojů financování, tj. dotace od MPSV, Krajského úřadu Pardubického kraje, Města Březová nad Svitavou, vlastní činnosti a sponzorských darů.

Z důvodu postupného snižování dotací od státu, je nutné se zamyslet nad otázkou, jak může MC Kocourek fungovat i bez dotací. Ze zkušeností, při oslovování firem za účelem získávání finančních nebo materiálních prostředků, firmy nejsou ochotné financovat občanské sdružení. Dnešní společnost nemá představu, jakou mají úlohu občanská sdružení pro společnost. O mateřských centrech mají lidé utkvělou představu, že si zde chodí maminky popovídat a děti pohrát. V rámci žádání o dary od soukromníků je nutné jim vždy podat vhodnou formu činnosti organizace, vyzvednout dobrovolnickou část práce, která je členy konána a důležitost organizace pro komunitu a město. Navíc je dobré potencionální sponzory upozornit na možnost konkrétního financování, tedy, že mohou přispět na konkrétní aktivitu, nebo věc. Vzhledem k tomu, že organizace má zejména místní význam, je nutné se obracet na firmy sídlící v městě Březové nad Svitavou a nejbližší okolí. Dalším

možným vlastním zdrojem jsou výtěžky z akcí, které MC Kocourek pořádá, nebo spolupořádá.

4.5 METODICKÝ POKYN A POPIS K JEDNOTLIVÝM AKTIVITÁM

V následujících podkapitolách jsou podrobněji popsány jednotlivé aktivity, které je možné s rodiči a dětmi dělat. V programu navrhuje zařadit pravidelné střídání cvičení na balóněch a ostatní aktivity pro děti. Jednou měsíčně navrhuje zařadit do programu speciální tvoření pro rodiče. Při samotné realizaci programů je nutné brát v úvahu věkové specifikace dětí a uzpůsobovat program na míru. Např. pokud máme více starších dětí, můžeme s nimi dělat složitější cvičení, ale neopomínejme i ty nejmladší. Např. starší děti mohou dělat cvičení a maminky s nejmenšími batolaty mohou sedět na míči a pohybovat se v rytmu básničky. Pak zase ukážeme cvik pro miminko. I u ostatních aktivit (cvičení, tvoření, zpívání) se snažíme, aby se mohly zapojit všechny věkové kategorie, které mají zájem.

V případě, že se sejde skupina rodičů s dětmi stejné věkové kategorie se zájmem např. o cvičení na míči, navrhuji v rámci projektu zařadit jeden program měsíčně speciálně pro určitou věkovou skupinu. Doporučuji ovšem, aby tato skupina měla alespoň 4 děti. Ze zkušenosti lektorek MC Kocourek je minimální počet k zajištění dobré koncentrace tři děti. Pokud jsou na program děti pouze dvě, je velmi těžké program uskutečnit. Ovšem i v tomto případě se snažíme dětem nabídnout danou aktivitu. Pokud to nejde, je lépe se přizpůsobit dané situaci a vymyslet jinou aktivitu, která děti i rodiče bude bavit.

Program MC Kocourek navštěvují děti různých věkových skupin najednou. Proto je důležité, aby lektorka zvládla všechny věkové kategorie. Pokud lektorka cvičí se staršími dětmi, musí maminky s menšími dětmi zabavit, aby nerušily. Příkladem mohou posloužit stejné básničky (Motýlek, Šneček, Hodiny) na které mohou cvičit všechny věkové kategorie dětí.

U všech aktivit se začíná **úvodní přivítací básničkou**:

Rodiče s dětmi se postaví do kruhu

Dobry den, dobry den (všichni se uklánějí)

Dneska máme krásný den (ruce vzpažíme a uděláme kruh, jako když se protahujeme)

Ruce máme na tleskání (zatleskáme)

Nohy máme na dupání (zadupeme)

Dobry den, dobry den, (ukláníme se)

Dneska zlobit nebudem (dlaněmi ukazujeme ne, ne)

V Kocourku si užijem! (všichni vyskočí)

Na závěr se všichni **rozloučí opět básničkou**:

Dobry den, dobry den (všichni se uklánějí)

Dneska máme krásný den (ruce vzpažíme a uděláme kruh, jako když se protahujeme)

Ruce máme na tleskání (zatleskáme)

Nohy máme na dupání (zadupeme)

Dobry den, dobry den, (ukláníme se)

V Kocourku zas za týden! (zamáváme si)

Velmi známé básničky na přivítanou a rozloučenou jsem upravila pro MC Kocourek.

Lektorka při přivítání a rozloučení s dětmi za doprovodu básniček používá maňáska kocourka. Kocourek se s každým dítětem přivítá a podají si ruce, a to stejné i při loučení.

4.5.1 CVIČENÍ NA BALANČNÍCH MÍČÍCH PRO DĚTI

Cvičení na balančních míčích jsem si vybrala z důvodu dobré materiální dostupnosti míčů v MC Kocourek a jejich využití pro cvičení. V MC Kocourek není vypracovaná žádná metodika pro cvičení na balančních míčích.

Dítě potřebuje dostatek prostoru pro spontánní i řízený pohyb, ale zároveň má potřebu objevovat nové věci a činnosti. Míč je pro děti hračka, a proto pro ně bude cvičení hrou a zábavou. Cvičení s míčem využíváme k posílení zdraví dětí a správným návykům do

života.²³ Pro starší děti cvičení také znamená prevenci obezity. Děti se naučí, že pohyb je součástí života.

Dítě se během svého života stále vyvíjí a neustále zdokonaluje

- Fyzicky- procvičování motorických schopností a motoriky velkých pohybů
- Rozumově- zlepšování schopnosti myslet a řešit problém
- Komunikačně- osvojením si dovedností nutných pro porozumění a vyjadřování se;
- Psychologicky- objevením své vlastní identity
- Sociálně- tím, že zjistí, jak působit na lidi ze svého okolí a jak ostatní lidé působí na ně
- Emočně- ovládnutím schopnosti vyjadřovat své emoce²⁴

Pravidla při cvičení s dětmi

Děti se učí pohybem a činností. Zároveň potřebuje nejvíce volnosti a svobody. Děti ke cvičení lákáme, povzbuzujeme a hlavně dáváme příležitost, ale nikdy je nenutíme. Učíme je něčemu novému, pomáháme jim, přesto by pomoc měla být minimální. Nové pohyby a dovednosti je třeba obměňovat. Je třeba respektovat nejen věk dítěte, ale i individuální rozdíly, aktuální tělesný a duševní stav. Děti nejlépe reagují v radostné náladě. U malých dětí nikdy nezapomínáme na motivaci. Čím je dítě mladší, tím má motivace větší úlohu. Cvičení nesmí být nudné a jednotvárné, musí probíhat jako hra.

S kojencem musíme začínat cvičení postupně. Nejprve základní cviky, které by neměly být delší jak 5 minut. Postupně cviky a délku cvičení prodlužovat. U starších dětí je vhodné při cvičení po 15-20 minutách změnit blok, také záleží na pozornosti a reakcích dětí. Prostor pro cvičení musí být bezpečný. Vždy je nutné udělat vše pro to, abychom zabránili úrazu. Klademe důraz na pitný režim. Při cvičení na míčích musíme umět rozeznat jaká velikost míče je vhodná. Při výběru míče rozhoduje velikost dítěte. Potřebná velikost se odvozuje od výšky postavy. Platí výška postavy minus sto. Správnou velikost míče ověříme,

²³Srov.PECHOVÁ, J. *Cvičení pro zdraví s balančními míči a dalšími pomůckami*. 1. vyd. Praha : Portál, 2000.

²⁴Srov.WARNER, P. *Her a cvičení pro první tři roky života dítěte*. 1.vyd. Praha : Portál, 2004.str. 9.

sedne-li si dítě do středu míče, lýtka se stehny svírají pravý úhel a chodidla včetně prstů spočívají celou plochou na zemi.²⁵

Časový harmonogram programu

- 8.30 - 10.00 příchod dětí
- 10.00 - 10.15 úvodní básničky a přivítání
- 10.15 – 10.35 cvičení na míčích
- 10.35 – 10.50 svačinka
- 10.50 – 11.00 pohybové hry a básnička na závěr
- 11.00 – 11.30 volné hry dětí
- rozloučení a děti odchází domů

Před cvičením se maminek zeptáme, jestli děti potřebují pauzu na svačinku nebo ne. Cvičení by bylo lépe navazující bez svačinky, ale všechno záleží na zvyklostech a potřebách dětí.

4.5.1.1 CVIČENÍ NA MÍČÍCH PRO KOJENCE

Za kojenecké období je považováno první rok života dítěte. Je to období velmi rychlých a podstatných vývojových změn, především v rozvoji a funkčnosti smyslů a motoriky (leh, přetáčení, sed, lezení, postavení, chůze). Rozvíjí se senzomotorická inteligence, dítě postupně začne ovládat své tělo, rozvíjí a procleňuje se úchop.²⁶

Při cvičení dítěti ponecháme pouze plenu, aby se na míči neklouzalo. Délka cvičení musí být úměrná momentální schopnosti dítěte. Až si dítě na cvičení zvykne, postupně přidáváme jednotlivé cviky. Zdravé dítě má potřebu hrát si, hýbat se. Cílem cvičení není učit dítě dovednostem, ale zlepšit základy nervového systému. Cvičení ovlivní souhru pohybů a sociální stabilitu. Při cvičení se kontakt mezi dítětem a rodičem prohlubuje.

²⁵Srov. PECHOVÁ, J. *Cvičení pro zdraví s balančními míči a dalšími pomůckami*. 1. vyd. Praha : Portál, 2000. 135s.

²⁶Srov. ŠULOVÁ, L. *Raný psachycký vývoj dítěte*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 2004. str. 44. 247 s.

Příklad aktivity:

Rovnováha v leže na zádech

Dítě položíme na míč na záda, přidržujeme ho za kolínka a lehce zatlačíme hlavice stehenních kostí v ose do jamky kyčelních kloubů. Velmi pomalým vychylováním míče do stran pomůžeme dítěti hledat jeho těžiště.

Cíl: posílit svaly zpevňující lopatky, procvičit svalovou souhru v oblasti krku a trupu, procvičit rovnovážné reakce.

Zvedání hlavy v leže

Když dítě zvládne rovnováhu v leže na zádech, můžeme vychýlit míč směrem od sebe a tím vyprovokujeme zvednutí hlavičky. Vychýlením míče směrem k sobě dítě zaujme výchozí polohu. Cvik několikrát opakujeme.

Cíl: posílení svalstva v oblasti krku a trupu.

Přetočení trupu z lehu na záda

Dítě položíme na míč na záda. Levá ruka matky drží jeho levé koleno. Táhneme za pravé koleno dítěte směrem vzhůru a zároveň přitlačíme levé stehno dítěte k míči - tím vyprovokujeme přetočení horní poloviny trupu. Totéž opakujeme na druhou stranu.

Cíl: zapojit břišní svalstvo a svalstvo trupu do přetáčení, procvičit opření o spodní loket, o hrbol kosti pánevní spodní nohy a vnitřní plochu kolena svrchní nohy, procvičit svalovou souhru a přesun těžiště.

Sed na patách na míči

Dítě sedí na patách na míči, hlava je v prodloužení páteře, ruce opřené rozevřenými dlaněmi o míč. Dítě přidržujeme za obě kolena. Pomalým vychylováním míče do stran musí dítě změnu polohy těla vyvážit.

Cíl: udržování rovnováhy, posilování svalstva trupu, krku, pánve, horních a dolních končetin.²⁷

4.5.1.2 CVIČENÍ NA MÍČÍCH PRO BATOLATA

Batolecí období je mezi prvním a třetím rokem. Období výrazného motorického rozvoje spojovaného se samostatnou chůzí a s cílenou manipulací, doba osvojování si mateřštiny a rozšiřování sociálních vztahů, doba vydělování vlastního Já a sebeuvědomování. Většina motorických aktivit v batolecím věku je zprvu nekoordinovaná a neobratná, ale lze dosahovat značného pokroku především v rámci společných aktivit s rodiči, kde je zajištěn individuální, citlivý přístup a možnost observace a napodobování.²⁸ Cvičení budeme provádět za doprovodu písniček, říkanek, pohádek a básniček.

Příklad aktivit:

Šneček

Dítě leží na břiše, drží over ball míč pomocí hlavy a nohou.

Šnečku, šnečku, vystrč růžky,

dám ti krejcar na tvarůžky.

A trojníček na tabáček,

bude z tebe hajdaláček.

Kocour

Dešťové kapičky dostaly nožičky, (dítě prstíky bubnuje do velkého gymnastického míče)

běhaly po plechu, dělaly neplechu. (vší silou buší do míče)

Kocour spal v okapu (dítě se položí na míč)

spadly mu na tlapu. (bouchne do míče)

Kocour se polekal, (matka postaví dítě před sebe na míč)

vyskočil, utíkal, utíkal. (matka běží s dítětem v náručí)

²⁷Srov.DOLÍNKOVÁ, I. *Cvičíme s kojenci a batolaty*. 1. vyd. Praha : Potrál, 2006.

²⁸Srov.ŠULOVÁ, L. *Raný psychický vývoj dítěte*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 2004. str. 58.

Motýlek

Dítě leží na břiše na velkém gymnastickém míči a maminka hladí záda.

*Neboj se mě motýlku,
rozkvetla jsem na chvílku.
Půjč mi svoje křídla,
proměním se v motýlka.*

Hodiny

Maminka sedí, dítě zpevněně stojí na míči, maminka s ním kývá ze strany na stranu.

*Tik, tak, hodiny,
neutečou z rodiny.
Tik, tak budíčku,
zazpívej nám písničku.²⁹*

Kytička

Semínko spí v zemi (dítě klečí na patách, hlava se opírá o složené ruce položené na podložce)

Přijde zahradník , semínko zalije a vyroste kytička (v klidové poloze se dítě nadechne nosem a při výdechu ústy se vzpřimuje do vysokého kleku, ruce jdou do vzpažení zevnitř)

Fíííííí (dítě se nadechne nosem)

Kytička vyrostla, přišel vítr, kytička se kymácí (dítě přenáší váhu těla do stran se současným doprovodem paží)

Při větru semínka padají k zemi a čekají na jaro (cvik je dokončen schoulením do výchozí polohy)

Cíl: koordinace pohybu s dechem, procvičení přesunu těžiště, posílení svalstva.³⁰

²⁹SKŘIČKOVÁ, D. Rozšiřující seminář cvičitelek- *Inspirace hravou tělesnou výchovou, cvičení na balančních míčích*. 22.11.2008.

³⁰Srov. DOLÍNKOVÁ, I. *Cvičíme s kojenci a batolaty*. 1. vyd. Praha : Potrál, 2006. str. 74.

4.5.1.3 CVIČENÍ NA MÍČÍCH PRO DĚTI OD 3 DO 6 LET

Mezi třetím až šestým rokem dítěte, je období označováno jako předškolní. Je to doba neutuchající aktivity tělesné i duševní, velkého zájmu o okolní jevy, čas, který je někdy nazýván obdobím hry. V oblasti motorického vývoje předškolního dítěte dochází ke zdokonalování a k růstu kvality pohybové koordinace. Pohyby jsou přesnější, účelnější a plynulejší. Dítě je hbitější má elegantnější pohyby, dokáže v rámci společných činností s rodiči, jinými dospělými, vrstevníky velmi dobře pozorovat a napodobovat sportovní aktivity.³¹

Děti se stále chtějí učit něco nové a přitom se zabavit a pohrát.

Kašpárek

Dítě sedí na velkém míči, kolena má od sebe na šířku pánve, holeně kolmo k zemi, chodidla jsou rovnoběžně a opírají se o podložku patou a zevní hranou. Páteř je napřímená, hlava v prodloužení páteře, brada svírá s krkem pravý úhel. Ruce visí podél těla. Pružným stlačováním dítě rozhoupe míč, ale nemění postavení nohou a trupu. Během houpaní různě pohybuje rukama. V rytmu upaží, vzpaží, tleská vpřed a vzad, dělá kroužky v ramenním kloubu, svícen, přitahuje lokty k trupu ze svícnu, jednu ruku položí v týl, druhou upaží a naopak, jedna jde vpřed, druhá vzad a naopak, tleská nad hlavou, střídavě tleskne nad hlavou a pak do míče.

Cíl: posílit vzpřímené držení těla, ovlivnit klenbu nohy, zlepšit koordinaci pohybu, zlepšit dechový aparát.

Letadlo

Dítě leží na velkém míči na břiše, ruce natažené, hlava je v prodloužení páteře. Matka ho přidržuje za napnuté nohy pod kolena a pomalu ho vychyluje vpřed a vzad, později do všech směrů.

Cíl: koordinace pohybu, posílení svalstva trupu a mezilopatkového svalstva

³¹Srov. ŠULOVÁ, L. *Raný psachycký vývoj dítěte*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 2004. str. 67.

Šašek

Dítě sedí zepředu na vrcholu velkého míče, kolena má od sebe na šířku pánve, holeně kolmo k zemi, chodidla jsou rovnoběžně na podložce a opírají se o paty a o zevní hrany. Páteř je napřímená, hlava v prodloužení páteře, brada svírá s krkem pravý úhel. Ruce visí podél těla. Pružným stlačením dítě rozhoupe míč. Přenáší váhu vlevo, vpravo se současným vychylováním kolen do stran (jako při jízdě na lyžích). Střídavě unožujeme jednu nohu. Obě nohy natahuje od sebe se současným tlesknutím nad hlavou. Pak přisune obě nohy k sobě se současným tlesknutím do míče. Střídavě zvedá jednu nohu nad podložku. Otáčí trupem se současným pohybem nohou a rukou. Střídavě přednoží se současným tlesknutím pod kolenem. Střídavě zvedá jednu nohu a zároveň vzpaží ruku na stejné straně.

Cíl: posílit vzpřímené držení těla, ovlivnit klenbu nohy, zlepšit koordinaci pohybu, zlepšit dechový aparát.

Jízda na kole v sedu na míči

Dítě sedí na malém míči, hlavu drží v prodloužení páteře, ruce se opírají za tělem o dlaně. Skrčené nohy, přitažené k břichu, provádějí pohyb jako při šlapání na kole.

Cíl: udržení rovnováhy, posílení svalstva celého těla, rozdvojení pozornosti.³²

4.5.2 AKTIVITY PRO DĚTI

Aktivity, které jsou zařazeny v projektu jsou zaměřeny na pohybovou aktivitu a výtvarnou činnost dětí. Aktivity se mohou použít do dosavadního program MC Kocourek jako zkvalitnění programové náplně. Děti mají potřebu stále něco nového objevovat, prozkoumávat a učit se novému.

³²Srov. DOLÍNKOVÁ, I. *Cvičíme s kojenci a batolaty*. 1. vyd. Praha : Potrál, 2006.

4.5.2.1 POHYBOVÉ AKTIVITY

Harmonogram program

- Příchod dětí a přivítání
- Rozcvička (*př. broučkova rozcvička*)
- Pohybová hra (*př. fotbal, na červenou karkulku, ježibaba*)
- Svačinka
- Soutěžní hra (*př. na autíčka, přehazovaná*)
- Volné hry dětí
- Odchod dětí domů

Příklad aktivit:

Broučkova rozcvička

Nevídáno, neslýcháno, (stoj a ruce v bok a zároveň hlava NE)

brouček cvičí každé ráno, (stoj a ruce v bok a šeptáme)

nejdřív nohy protahuje, (protahujeme nohy)

do výšky se natahuje, (do výšky, na špičky)

potom ještě dřepy dělá, (dřepy)

on je pilný jako včelka. (stoj a hlava ANO)

Fotbal

Venku kluci běhají (běh po místnosti s míčem v ruce)

a do míče kopají, (stoj a míč v ruce a kopeme nohama)

všichni tiše doufají, (stoj a potichu)

že alespoň gól dají, (stoj rozkročný+ podáváme si míč pod nohama)

Franta kopl velkou ránu (kopneme do míče)

a přestřelil celou bránu (doběhneme si pro míč)

letí, letí, letí míč, (házíme si s míčem a chytáme ho)

tak daleko, až je pryč. (schováme míč za záda)³³

³³Předškoláci.cz [online]. 2012 [cit. 2012-3-11]. Dostupné z: <www.predskolaci.cz>.

Na Červenou karkulku

Tahle hra je zaměřena na reakce, rychlost, pozornost a orientaci. Z pomůcek je potřeba červený a bílý krepový papír nastříhaný na tenké proužky. Hra je určena pro děti již od dvou let.

Popis hry: děti rozdělíme na dvě stejně početná a vyspělá družstva, jedno je červené a druhé bílé družstvo. Každé se označí příslušnou barvou pomocí krepového papíru. Družstva klečí proti sobě ve vzdálenosti 2 m. Vedoucí hry vykládá pohádku o Červené karkulce. Podle toho, kterou barvu (červená, bílá) vysloví, to družstvo začne honit. Pokud je bílý chycen (dotykem ruky) před čarou záchrany, stává se automaticky červeným a naopak. Čáru záchrany si v tělocvičně stanovíme. Vyhrává družstvo, které má po době určené vedoucím hry více hráčů.

Na autíčka

Hra na autíčka je zaměřena na pozornost, rychlost a reakce na signál. Potřebujeme jen píšťalku pro vedoucího hry. Hru zvládnou děti již od dvou let.

Popis hry: hráče rozdělíme do čtyř skupin. Každá skupina je v jednom rohu tělocvičny. Každý hráč představuje auto. Uprostřed hřiště stojí vedoucí hry- strážník. Na pokyn paží a píšťalky se auta podle příkazu přesouvají mezi svými stanovišti. Způsob přesunu volí vedoucí hry podle vyspělosti hráčů (běh, poskoky na jedné noze, po čtyřech apod.) Vyhrává ta skupina, která je při přesunu rychlejší.

Přehazovaná

Zaměření hry na házení, chytání, rychlost, obratnost a orientaci. Hra je určena pro děti již od dvou let. Potřebujeme 6 až 20 míčů.

Popis hry: děti rozdělíme na dvě početně i výkonnostně stejná družstva. Každé družstvo stojí na polovině herní plochy a má stejný počet míčů. Na signál vedoucího hry odhazují děti všechny míče na stranu soupeře tak, aby na jejich polovině bylo míčů co nejméně. Vedoucí hry za určitou dobu zastaví hru hlasitým signálem. V tu chvíli děti

zkamení. Vedoucí hry spočítá míče. Družstvo, které má na své straně nejméně míčků zvítězilo.³⁴

Ježibaba

Schovejte se rychle, děti,

Ježibaba tudy letí.

A kde letí? Na koštěti.

Skryjte hlavy milé děti.

Maminky drží zvednutý padák a děti chodí nebo lezou po čtyřech okolo padáku. Pak se rychle schovají pod padák a schoulí se do klubíčka.³⁵

4.5.2.3 VÝTVARNÁ ČINNOST

Harmonogram program

- Příchod dětí
- Úvodní básnička a přivítání
- Tvoření
- Svačinka
- Volná herna
- Odchod dětí domů

Přehled aktivit:

Velikonoční krabička

Budeme vyrábět velikonoční krabičku zajíčka a slepičku.

Pomůcky: kulatá papírová krabička od sýrů, vystříhané šablony slepičky a zajíčka, tvrdé barevné papíry, žlutá a zelená károvaná stužka dlouhá 50 cm

Postup: podle připravené šablony si vystříhnete obličej zajíčka a slepičky a nalepte jej na víčko od krabičky. Domalujte obličej a červená líčka. Slepičce nalepte zobáček a hřebínek. Zajíčkovi přilepte nos a na ucho nalepte barevnou květinu. Károvou stužku

³⁴Srov. MAZAL, F. *Pohybové hry a hraní*. 1. vyd. Olomouc : Hanex, 2000.

³⁵Srov. POSPÍŠILOVÁ, Z. – POLÁČKOVÁ, P. *Pohyb s říkadly pro nejmenší Pro děti od 6 týdnů do 5 let*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2009. str. 102.

položte kolem krabičky a uvažte z ní mašličku. Do krabičky můžete vložit malé překvapení.³⁶

Skřítek s překvapením

Z prázdných skleniček od přesnídávek si vyrobíme skřítku. Sklenička zároveň bude sloužit pro schovávání nejrůznějších dětských překvapení.

Pomůcky: sklenice s víčkem od přesnídávky, polystyrénové kuličky v průměru 5 cm, barevné papíry, barevné fixy, barevné stužky, lepicí pistol, akrylové barvy

Postup: sklenici očistíme od etikety a budeme už jen pracovat s víčkem od sklenice. Na víčko pomocí lepicí pistole přilepíme polystyrénovou kuličku a necháme zaschnout. Víčko s kuličkou přetřeme tělovou akrylovou barvou. Po zaschnutí na kuličku dokreslíme obličej skřítku a z barevného papíru vytvoříme čepičku, kterou přilepíme. Do sklenice si děti mohou dát různě barevné papíry podle tvořivosti. Děti si tak vytvoří skřítku, do kterého si mohou schovávat své překvapení.

Balóny na nebi

Na velký kartón děti nakreslí horkovzdušné balóny tak, aby jich na papíře bylo co nejvíce. Zaměřujeme se na uvolnění ruky, krouživými pohyby.

Pomůcky: skicák, barevné fixy a pastelky

Postup: děti si představí krásně modrou oblohu, na které se vznášejí horkovzdušné balóny. Děti svou představu přenesou na papír. Balóny kreslíme opakovanými krouživými pohyby ruky. Balóny mohou být různě velké a v jakémkoliv množství.

³⁶Srov. LANGROVÁ, P. *Jarní vyrábění*. Ostrava : Anagram, 2006.

4.5.3 AKTIVITY PRO DOSPĚLÉ

Mateřská centra vznikla také pro potřebu realizace rodičů na mateřské dovolené. MC Kocourek připravuje spoustu aktivit pro dospělé (viz. kap. 2.8.2), V projektu jsou vypracovány dvě aktivity zaměřené na výtvarnou činnost.

Přehled aktivit:

Kurz aranžování pro začátečníky

Kurz poslouží pro amatéry, kteří se chtějí něco víc dozvědět o květinách a jejich aranžování. Nejedná se o profesionální aranžování, kdy závěrem absolvent kurzu dostane certifikát. Kurz aranžování bude probíhat v letních měsících, kdy je k dispozici nejvíce květin na zahrádkách z důvodu financování. Zájemci o kurz zaplatí jen příspěvek pro MC Kocourek a materiál, se kterým budou pracovat a odnesou si jej domů.

Pomůcky: květiny, zelené listy, okrasná tráva, větvičky, zelené doplňky, nádoby na aranžování, aranžérská hmota, zahradnické nůžky, nůžky, lepicí pistol, drátky, svorky, stužky

Průběh kurzu: první se seznámíme s květinami, které máme k dispozici, řekneme si péči o květiny nejen ze zahrady, ale i o květiny, které si zakoupíme v květinářství. Co všechno je pro řezané květiny důležité. Výběr nádoby, do které chceme aranžovat květiny, poté si řekneme něco o navrhování, barvách květin a základních pomůckách, které máme k dispozici. Účastníci kurzu se sami pokusí vytvořit své první aranžmá.

Postup: nádobu důkladně vyplňte aranžérskou hmotou, tak aby vystupovala z nádoby. Začneme zelené listy a doplňky aplikovat do hmoty vytvářející velké skupiny, všechno zelené udržujeme v maximální výšce 15cm. Mezi listy začneme přidávat růže po třech až po pěti, čímž vytvoříme výrazná barevná pole, poté přidáváme další květiny. Stopky okrasné trávy zapícháme do hmoty, vytvoříme několik smyček a připevníme svorkami. A krásné aranžmá je dokončeno.³⁷

³⁷Srov. OWEN, L. *Aranžování květin*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek : Alpress, s.r.o., 2006.

Slunečnice

Za pomoci květináčů a ubrouskové techniky si vyrobíme slunečnici, která nám nikdy nezvadne a bude sloužit jako dekorace.

Pomůcky: květináč o průměru 4,5 cm a 6,5 cm, kulatá dřevěná tyč silná 6 mm a dlouhá 10 cm, polystyrénová kulička o průměru 3 cm, ubrousky s motivem slunečnice, bílé kartony, hmota na aranžování, zelený mech, zelené lýko, zelená akrylová barva a lepidlo Herkules.

Postup: do malého květináče vlepíme malou polystyrénovou kuličku. Bílé vrstvy ubrousku odstraníme. Na slunečnici potřebujeme dva stejné motivy z ubrousku. Motiv s listem nalepíme na kartón a po zaschnutí vystříhneme a přilepíme na vnitřní okraj květináče. List také vystříhneme. Z druhého ubrousku vystříhneme střed květu a nalepíme na polystyrénovou kuličku. Přečnávající okraj opatrně vtlačíme špejlí mezi kuličku a okraj květináče. Větší květináč vyplníme hmotou a pokryjeme mech a lýkem. Dřevěnou tyč natřeme zelenou barvou a na ni nalepíme listy od slunečnice. Stonek lehce zapíchneme zešikma do většího květináče a nahoru na stonek napíchneme menší květináč, který znázorňuje květ slunečnice.³⁸

4.5.4 DOPROVODNÁ AKCE

Na základě zjištěných údajů ze swot analýzy, zejména postupné snižování návštěvnosti a členů MC Kocourek, je v rámci projektu navržena jednorázová akce s cílem navázat lepší spolupráci s místní Mateřskou školou, společně trávený čas rodičů s dětmi a propagace činností mateřského centra mezi rodiči.

Začátek akce se bude konat v prostorách Mateřské školy, zvýší se tím pravděpodobnost účasti rodičů. Po tvořivé části se všichni přesunou do MC Kocourek, kde budou mít rodiče a děti možnost prohlédnout si a využít prostoru mateřského centra.

³⁸Srov. LANGROVÁ, P. 101 *nejkrásnějších nápadů pro dům, byt a zahradu*. Ostrava : Anagram, 2005.

Název: **Podzimní čarování**

Místo konání: zahrada Mateřské školy Březová nad Svitavou, zahrada MC Kocourek

Čas: všední den odpoledne, začátek od 14:30 hodin; přesun do MC Kocourek cca mezi 15:30 až 16:00; konec akce – dle zájmu rodičů a dětí

Program zajišťuje: koordinátorka, lektorka MC Kocourek a učitelky MŠ

Propagace: plakáty vytvořené MC Kocourek vyvěšeny na vývěsky ve městě i v okolních obcích, propagace akce na webových stránkách města, webových stránkách MC Kocourek, webových stránkách Mateřské školy, informace zasílány emailovou poštou

Pomůcky: zahradní a okrasné dýně, nasbírané přírodniny, obvazy, provázek, nůžky, lepící izolepa, nůž

Náplň programu: připravíme všechny pomůcky, rodiče s dětmi budou tvořit z dýní a přírodnin. Co vytvoří je jen na fantazii dětí a rodičů, přesné zadání není určeno. Př. pavouka, strašidylka, dekorace aj.

Po tvoření se rodiče s dětmi přesunou na zahradu MC Kocourek, kde bude připraven táborák a ochutnávka dýňových specialit a to polévky a dezertu. Děti mohou s rodiči prozkoumat celé prostory MC Kocourek.

4.9 PROJEKT V PRAXI A VYHODNOCENÍ PROJEKTU

Projekt slouží jako podklad pro stavbu program MC Kocourek. Pracovat s ním bude nejen koordinátorka, ale také lektorky. Při pracovních schůzkách, kde je tvořen nový měsíční program mohou začlenit různé výše popsané aktivity. Lektorky pak mají v projektu metodický podklad pro vedení lekce. Po 3 měsících používání výše zmíněného modelu dostanou lektorky i rodiče otevřený dotazník, kde se ke změnám program mohou vyjádřit.

Otevřený dotazník pro lektorky:

Pomohl vám materiál k lepšímu vedení lekcí?

Přinesl Vám osobně něco nový program?

Který program vás nejvíce zaujal?

Pozorujete nějaké problémy v metodice lekce?

Otevřený dotazník pro rodiče:

Navštěvujete MC Kocourek pravidelně?

Který program Vám a Vaším dětem nejvíce vyhovuje?

S jak starými dětmi navštěvujete programy?

Co Vás v MC Kocourek nejvíce zaujalo?

Co se Vám v MC Kocourek nelíbí?

Děkujeme velmi za Váš čas!

Vyhodnocené dotazníky poskytnou zpětnou vazbu pro koordinátorku i lektorky MC Kocourek. Dalším důležitým indikátorem úspěšnosti je návštěvnost. Statistika je vedena po lekcích, takže je možné přesně určit, kterou hodinu navštívilo nejvíce lidí. Doporučuji statistiku srovnávat se stejným ročním obdobím v předchozím roce, tím se sníží chyba vzniklá nerovnoměrnou docházkou v průběhu roku (např. Ovlivnění prázdninami, silnými mrazy a podobně). Po realizaci je nutné vzít metodické materiály a upravit je dle výsledků šetření.

5. ZÁVĚR

Cílem mé práce je popis fungování a význam mateřských center. Současně však projekt nabízí řešení pro konkrétní centrum, tedy MC Kocourek. Nové podněty, které zde předkládám, což je cvičení, se skládají z nového složení lekcí, návrhů řešení situací vzniklých při vedení jednotlivých hodin. Podobně jsou podněty přenositelné i do jiných center, zejména stejně kapacitně velikých. Jde o možnost a začlenění nového programu zaměřeného na cvičení na balančních míčích pro děti. Cvičení je rozděleno do tří bloků podle věku a schopností dítěte - cvičení na míčích pro kojence, cvičení na míčích pro batolata a cvičení na míčích pro děti od 3 do 5 let. Příklad aktivit, které jsou v projektu uvedeny, rozdělujeme na aktivity pro děti - pohybovou a výtvarnou činnost a aktivity pro dospělé. V popsané metodice jsou rozebrány i způsoby práce s touto metodikou tak, aby bylo možné realizovat program např. i s různorodou věkovou skladbou dětí.

Tento nový inovativní a též aktivizační program má za úkol zkvalitnit programovou náplň a přivést do MC Kocourek nové klienty.

Vlastní zkušeností jsem se přesvědčila, jakou širokou škálu možností nabízí mateřské centrum pro rodiče s dětmi od kojeneckého až do věku předškolního. Jde o kvalitní využití času s dítětem, pro které je rané období života velmi důležité a to zejména z důvodu osvojování základních psychomotorických činností. Taktéž jsem měla možnost se aktivně podílet na přípravě a vedení jednotlivých programů MC Kocourek, což mi přineslo velmi zajímavou zkušenost. Absolvovala jsem několik velmi podnětných regionálních setkání Sítě mateřských center, a tak si osvojila sociální a rodinnou problematiku v našem státě. V neposlední řadě jsem zde v centru našla nové přátele a poznala spoustu nových lidí. Tento nesporný fakt mně osobně pomohl při začlenění do města, kam jsem se přistěhovala a dnes se tu cítím skutečně doma.

Ještě jeden přínosný efekt jsem zpozorovala při své praxi pro MC. Děti rodičů, kteří jsou ve sdružení aktivní, mají jedinečnou možnost vidět své maminky nejen při starání se o domácnost, ale i při jiných činnostech. Děti tak mohou být při tom, když maminka pracuje. Aktivitu svých rodičů pak berou jako součást života a ve svém životě si ji nesou dál. Dobrovolnictví a práci pro druhé pak berou jako samozřejmost.

V červnu 2012 oslaví MC Kocourek své páté narozeniny. Po dobu své existence se sdružení snažilo připravovat programovou náplň pro děti a rodiče podle jejich potřeb a

přání. Věřím, že projekt Inovace Mateřského a komunitního centra Kocourek o.s. bude nadále napomáhat všem, kteří budou mít zájem a snahu se realizovat v MC Kocourek, a tím přinese i vyšší návštěvnost.

6. LITERATURA A ZDROJE

Bibliografie

DOLÍNKOVÁ, I. *Cvičíme s kojenci a batolaty*. 1. vyd. Praha : Potrál, 2006. 123 s. ISBN 80-7367-072-0.

KOLEKTIV AUTORŮ . *Výroční zpráva 2010*. Síť Mateřských center, 2011.

KOLÍNSKÁ, R. *Mateřská centra*. Praha : Pražské matky, 1995. 174 s. ISBN 80-901864-0-8.

LANGMEIER, J., KREJČÍKOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha : Grada, 2006. 368 s. ISBN 80-247-1284-9.

LANGROVÁ, P. *Jarní vyrábění*. Ostrava : Anagram, 2006. 30s. ISBN 80-7342-072-4.

LANGROVÁ, P. *101 nejkrásnějších nápadů pro dům, byt a zahradu*. Ostrava : Anagram, 2005. 132 s. ISBN 80-7342-060-0.

MAZAL, F. *Pohybové hry a hraní*. 1. vyd. Olomouc : Hanex, 2000. 296 s. ISBN 80-85783-29-0.

NOVOTNÁ, K. *Výroční zpráva za rok 2007*. Březová nad Svitavou: Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2007.

NOVOTNÁ, K. *Výroční zpráva za rok 2008*. Březová nad Svitavou: Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2008.

NOVOTNÁ, K. *Vyúčtování grantu poskytnutého na podporu programů sociálních věcí z rozpočtu Pardubického kraje pro rok 2011*. Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2012. 9 s.

NOVOTNÁ, K. *Žádost o příspěvek od Ministerstva práce a sociálních věcí pro rok 2012*. Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s., 2011.

OWEN, L. *Aranžování květin*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek : Alpress, s.r.o., 2006. 208 s. ISBN 80-7362-200-9.

PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha : Portál, 2002. 231 s. ISBN 80-7178-711-6.

PECHOVÁ, J. *Cvičení pro zdraví s balančními míči a dalšími pomůckami*. 1. vyd. Praha : Portál, 2000. 135s. ISBN 80-7178-448-6.

POSPÍŠILOVÁ, Z. – POLÁČKOVÁ, P. *Pohyb s říkadly pro nejmenší Pro děti od 6 týdnů do 5 let*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2009. 123 s. ISBN 978-80-247-2769-1.

SKŘIČKOVÁ, D. Rozšiřující seminář cvičitelek- *Inspirace hravou tělesnou výchovou, cvičení na balančních míčích*. 22.11.2008.

ŠULOVÁ, L. *Raný psychický vývoj dítěte*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 2004. 247 s. ISBN 80-246-0877-4.

TOMEŠ, I. a kolektiv. *Sociální správa*. 1. vyd. Praha : Portál, 2002. 303 s. ISBN 80-7178-560-1.

VAŇEK, O. *O historii a současnosti města Březová nad Svitavou*. Litomyšl: HRG, 2004. ISBN neuvedeno.

WARNER, P. *160 Her a cvičení pro první tři roky života dítěte*. 1.vyd. Praha : Portál, 2004. 185 s. ISBN 80-7178-903-8.

I. kongres mateřských center. *Sborník, Jak začít Mozaika zkušeností mateřských center*, Praha : Pražské matky, 1998. 40 s. IBSN neuvedeno.

Internetové zdroje

DZIAMOVÁ, V. *Mateřská centra jako místa rozvoje* [online]. 2006, [cit. 2011-10-15]. Dostupné z: <www.pracearodina.cz>.

Občasník Březová nad Svitavou 4/2011 [online]. 2012 [cit.2011-10-22] Dostupný z: <www.brezova.cz>.

Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s. [online]. [cit. 2011-12-08]. Dostupné z: <www.mckocourek.eu>.

Mateřské a rodinné centrum Krůček Svitavy [online]. 2012 [cit. 2011-02-15] Dostupný z: <www.mateřskéarodinnecentrumkrucek.webnode.cz>.

Neziskovky.cz [online]. 2012 [cit.2011-12-27] Dostupný z: <www.neziskovky.cz>.

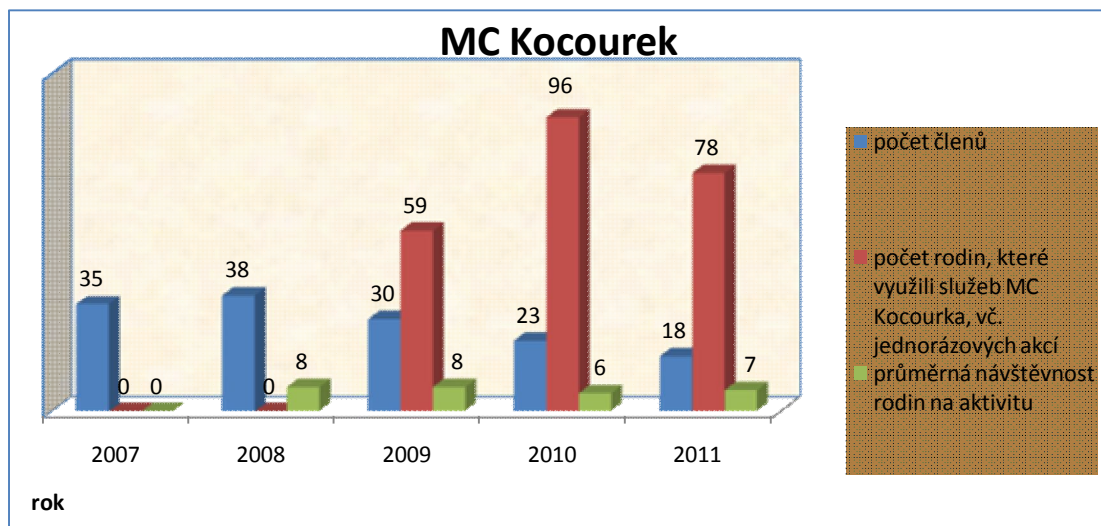
Předškoláci.cz [online]. 2012 [cit. 2012-3-11]. Dostupné z: <www.predskolaci.cz>

Stanovy občanského sdružení s názvem Mateřské a komunitní centrum Kocourek o.s. [online]. 2012 [cit. 2012-01-10] Dostupný z: <www.mckocourek.eu>.

Veselé říkanky z lesa [online]. 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <www.predskolaci.cz>.

7. PŘÍLOHY

7.1 GRAF NÁVŠTĚVNOSTI MC KOCOUREK

Graf č. 1

7.2 FOTOGALERIE MC KOCOUREK

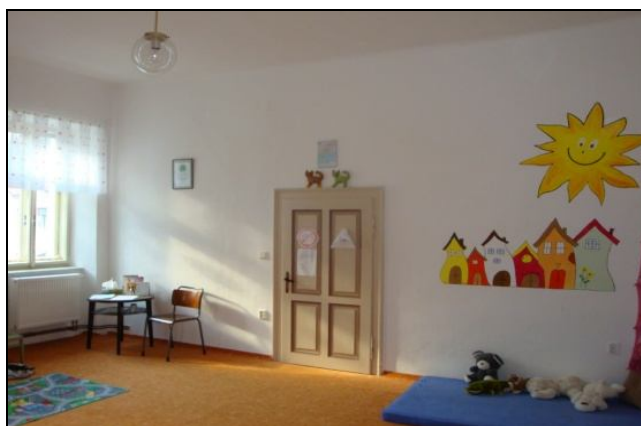
Herna MC Kocourek

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Zahrada MC Kocourek

Obr. 1

Obr. 2